

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 1

STOCKHOLMS STAD	
Kommunstyrelsen	
KFKS Kansli	
Ink.	2008 -01- 31
Dnr:	307 - 299 / 2008
Till:	RI

DNR 420-17/08
2008-01-29

Kommunstyrelsen
Brand- och räddningsnämnden

Stadens säkerhetsarbete, uppföljning av tidigare granskning

Revisorsgrupp 1 har den 29 januari 2008 behandlat bifogad rapport.

Granskningen visar att kommunstyrelsen har vidtagit och vidtar en rad åtgärder för att komma till rätta med de brister i stadens säkerhetsarbete som stadsrevisionen påpekade i 2006 års revisionsrapport "Stadens beredskap för extraordinära händelser".

Vi kan dock notera att staden ännu inte har en färdig krisledningsorganisation samt att en plan för övning och utbildning inte är framtagen.

Vi överlämnar härmed rapporten till kommunstyrelsen och brand- och räddningsnämnden för yttrande till revisorsgrupp 1 senast den 31 mars 2008.

På revisorernas vägnar

Bengt Akalla
Ordförande

Stefan Rydberg
sekreterare

Rapportsammandrag

STADENS SÄKERHETSARBETE UPPFÖLJNING AV TIDIGARE GRANSKNING

Stadsrevisionen granskade under år 2005 och även 2006 stadens säkerhetsarbete. Vid 2006 års granskning framgick att staden inte har en ändamålsenlig krisledningsorganisation och därmed risk för att tillräckliga förutsättningar att hantera extraordinära händelser saknas.

FRÅGOR OM RAPPORTEN BESVARAS AV

- Förtroendevald revisor Bengt Leijon
08-647 80 90, 070-775 02 19
- Stadsrevisor Staffan Moberg
08-508 29 414

Rapporten finns på www.stockholm.se/revision

STADSREVISIONENS IAKTTAGELSER

- Kommunstyrelsen har gett säkerhetsfrågorna hög prioritet.
- Flertalet av de brister som tidigare granskningar visat på är nu åtgärdade eller delvis åtgärdade.
- För de brister som fortfarande kvarstår är ett arbete påbörjat.
- Krisledningsorganisationen är ännu inte komplett.
- Plan för utbildning och övning finns ännu inte framtagen.

Revisionsrapport

STADENS SÄKERHETSARBETE

UPPFÖLJNING AV TIDIGARE GRANSKNING

Kommunstyrelsen har gett säkerhetsfrågorna hög prioritet

- **Flertalet av de brister som tidigare granskningar visat på är nu åtgärdade eller delvis åtgärdade**
- **För de brister som fortfarande kvarstår är ett arbete påbörjat**
- **Krisledningsorganisationen är ännu inte komplett**
- **Plan för utbildning och övning finns ännu inte framtagen**

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Särskilda granskningar som sker under året publiceras löpande som "revisionsrapporter" och i vissa fall som "promemorior".

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

STADSREVISIONEN

Revisionskontoret

www.stockholm.se/revision

Besöksadress: Hantverkargatan 3 A, 1 tr

Postadress: 105 35 Stockholm

Telefon: 08-508 29 000

Fax: 08-508 29 399

Kommunstyrelsen
Brand- och räddningsnämnden

Stadens säkerhetsarbete, uppföljning av tidigare granskning

Revisorsgrupp 1 har den 29 januari 2008 behandlat bifogad rapport.

Granskningen visar att kommunstyrelsen har vidtagit och vidtar en rad åtgärder för att komma till rätta med de brister i stadens säkerhetsarbete som stadsrevisionen påpekade i 2006 års revisionsrapport "Stadens beredskap för extraordinära händelser".

Vi kan dock notera att staden ännu inte har en färdig krisledningsorganisation samt att en plan för övning och utbildning inte är framtagen.

Vi överlämnar härmed rapporten till kommunstyrelsen och brand- och räddningsnämnden för yttrande till revisorsgrupp 1 senast den 31 mars 2008.

På revisorernas vägnar

Bengt Akalla
Ordförande

Stefan Rydberg
sekreterare

Sammanfattning

Stadsrevisionen kunde vid 2006 års granskning av stadens säkerhetsarbete konstatera att staden inte har en ändamålsenlig krisledningsorganisation och därmed risk för att tillräckliga förutsättningar att hantera extraordinära händelser saknas.

Revisionskontorets uppföljning av tidigare brister visar att kommunstyrelsen har gett säkerhetsfrågorna hög prioritet. Flertalet av de brister som tidigare granskningar visat på är nu åtgärdade eller delvis åtgärdade. För de brister som fortfarande kvarstår är ett arbete påbörjat.

Kommunfullmäktige antog under våren 2007 en krisledningsplan och en plan för kriskommunikation. Kommunstyrelsen har tagit fram en reviderad säkerhetspolicy. Policyn är ännu inte fastställd av kommunfullmäktige.

Stadens krisledningsorganisation är dock ännu inte komplett. Inte heller finns någon plan för utbildning och övning framtagen. Arbetet med detta har dock inletts.

Enligt en överenskommelse mellan landets kommuner och staten skall kommunerna under en treårsperiod bygga upp ett krishanteringssystem. De nya uppgifterna innebär i huvudsak att genomföra risk- och sårbarhetsanalyser, samordna krishanteringen inom kommunens geografiska område samt svara för utbildning och regelbunden övning av förtroendevalda och anställda. Även detta arbete har inletts.

INNEHÅLL

Sid

1	Revisionsuppdraget	1
2	Metod	1
3	Konstaterade brister - vidtagna åtgärder	1
4	Revisionskontorets kommentarer	2
4.1	Styrdokument och organisation	3
4.2	Kommunöverenskommelsen	4

1 Revisionsuppdraget

Hösten 2005 granskade stadsrevisionen stadens säkerhetsarbete avseende det interna skyddet, d.v.s. det arbete som bedrivs i syfte att undvika förluster, störningar och skador inom stadens egna verksamheter (rapport 2005:10). Vid granskningen konstaterades bl.a. att det saknades en aktuell säkerhetspolicy samt en fungerande samordning och uppföljning av stadens säkerhetsarbete.

Hösten 2006 granskade stadsrevisionen stadens beredskap för extraordinära händelser (rapport 2006:13). Granskningen visade att staden saknade en ändamålsenlig krisledningsorganisation samt att lagens krav på beredskap inför extraordinära händelser inte uppfyllts. Vidare bedömdes att ansvarsfördelningen var otydlig mellan kommunstyrelsen och brand- och räddningsnämnden.

Staden får under perioden 2006-2008 ca 20 mnkr per år i statsbidrag för att bygga upp ett krishanteringssystem. Stadsrevisionens granskning visade att staden inte hade påbörjat uppbyggnadsarbetet och att bidraget inte användes för avsett ändamål.

Sammanfattningsvis bedömde stadsrevisionen att stadens säkerhetsarbete inte var högt prioriterat och att genomförandet går långsamt. Stadens krisledningsorganisation bedömdes inte vara ändamålsenlig.

Revisionskontoret har i denna granskning följt upp vilka åtgärder som vidtagits med anledning av tidigare granskningar.

2 Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer med tjänstemän vid stadsledningskontoret och brandförsvaret samt studier av arbetsmaterial, styrdokument och protokoll.

3 Konstaterade brister - vidtagna åtgärder

Nedan följer en sammanställning av de brister som konstaterades vid stadsrevisionens granskning under hösten 2006 rörande stadens beredskap för extraordinära händelser och vilka brister som har åtgärdats hittills.

Brister – enligt tidigare granskning	Vidtagna åtgärder
Staden saknar en aktuell säkerhetspolicy. Nu gällande är från 1993	Åtgärdat
Reglemente för krisledningsnämnden saknas	Åtgärdat
Kommunstyrelsen varken leder eller samordnar säkerhetsarbetet	Åtgärdat
Det finns ingen krisledningsplan	Åtgärdat
Stadens krisledningsorganisation är ofullständig	Delvis åtgärdat
Kommunstyrelsen har inte inrättat ett centralt råd för samordning av det olycksförebyggande arbetet	Åtgärdat
Plan för övning och utbildning saknas	Ej åtgärdat
Ansvars- och uppgiftsfördelningen mellan kommunstyrelsen och brand- och räddningsnämnden är otydlig när det gäller krishantering	Åtgärdat
Nämnder och styrelser har inte fått avsett stöd från brand- och räddningsnämnden i sitt arbete med att göra risk- och sårbarhetsanalyser	Ej åtgärdat
Arbetet med att samordna krishanteringen inom stadens geografiska område har inte kommit igång	Delvis åtgärdat
Statsbidraget om 20 mnkr används inte på avsett sätt	Åtgärdat

4 Revisionskontorets kommentarer

Sammanställningen i föregående avsnitt visar att kommunstyrelsen gett säkerhetsfrågorna en hög prioritet. Flertalet av de brister som tidigare granskningar visat på är nu åtgärdade eller delvis åtgärdade. För de brister som fortfarande kvarstår är ett arbete påbörjat. Nedan följer kontorets kommentarer till vidtagna åtgärder och kvarstående brister.

4.1 Styrdokument och organisation

Stadsledningskontoret har reviderat stadens säkerhetspolicy vilken behandlades av kommunstyrelsen den 9 januari 2008. Policyn utgår från kommunallagen, lagen om skydd mot olyckor, lagen om extraordinära händelser i fredstid hos kommuner och landsting samt arbetsmiljölagen. Policyn omfattar all verksamhet, d.v.s. stadens förvaltningar och bolag samt den verksamhet som utförs av extern aktör på uppdrag av staden. Policyn är ännu inte fastställd av kommunfullmäktige.

Enligt den reviderade säkerhetspolicyn har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för stadens säkerhetsarbete. Härmed har ansvars- och uppgiftsfördelningen mellan brand- och räddningsnämnden och kommunstyrelsen förtydligats. Säkerhetsfrågorna samordnas sedan början av år 2007 inom stadsdirektörens stab.

Vidare antog kommunfullmäktige under hösten 2007 ett nytt stadsövergripande handlingsprogram för skydd mot olyckor där stadens mål för det förebyggande arbetet anges.

Ett reglemente har antagits för krisledningsnämnden. Kommunstyrelsen har också inrättat ett riskhanteringsråd och antagit en arbetsordning för rådet. Fasta medlemmar i rådet är stadsdirektören (ordförande), stadsledningskontorets risk- och säkerhetssamordnare, stabschefen vid stadsledningskontoret, vice VD för Stockholms Stadshus AB samt företrädare för Stockholms brandförsvaret, trafikkontoret och S:t Erik Försäkring.

Under våren 2007 antog kommunfullmäktige en krisledningsplan och en plan för kriskommunikation. Efter att staden i april 2007 deltog i en nationell övning, SAMÖ 2007, har planerna reviderats. De reviderade planerna antogs av kommunfullmäktige den 21 januari 2008.

I den reviderade krisledningsplanen ingår ett avsnitt om krisledningsorganisation för staden. Där anges principer för organisationen. Kommunstyrelsen har i ärendet gett stadsdirektören i uppdrag att utforma detaljorganisation, bemanning och rutiner för stadsledningskontoret. Detta arbete påbörjades före årsskiftet men är ännu inte till alla delar klart, bland annat vad gäller bemanningen. Det är angeläget att det påbörjade arbetet med detaljorganisation m.m. fullföljs så att det finns en komplett och fungerande krisledningsorganisation som kan träda i funktion vid en eventuell kris eller extraordinär händelse.

4.2 Kommunöverenskommelsen

En överenskommelse tecknades 2004 mellan staten och dåvarande Svenska kommunförbundet rörande nya krav och uppgifter i krishantering som ålagts kommuner och landsting. De nya uppgifterna ska införas i kommunerna under en uppbyggnadsperiod om tre år. Kommunerna får ekonomisk ersättning med början från 2006.

De nya uppgifterna är i huvudsak att genomföra risk- och sårbarhetsanalyser, samordna krishanteringen inom kommunens geografiska område samt svara för utbildning och regelbunden övning av förtroendevalda och anställda. När en extraordinär händelse inträffar ska den rapporteras till länsstyrelsen, som också skall följa upp kommunernas arbete under uppbyggnadsperioden.

Staden deltog också i den nationella övningen SAMÖ som en av de enskilt största aktörerna. Syftet med övningen var att pröva krishanteringsförmågan både på lokal och central nivå samt förmågan att samverka med regionala och nationella aktörer. Inför SAMÖ anordnades två förberedande övningar för tjänstemän och politiker.

Staden har ännu inte utarbetat någon plan för övning och utbildning. Stadsledningskontoret uppger att stadens riskhanteringsråd avser att utarbeta en utbildnings- och övningsplan inom kort. Denna kommer att baseras på erfarenheterna från SAMÖ.

Kommunstyrelsen har ännu inte gjort någon samlad risk- och sårbarhetsanalys inom ramen för det geografiska områdesansvaret. Stadsledningskontoret har i samarbete med Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI) genomfört en förstudie i samverkan med representation från förvaltningar och bolag. Stadsledningskontoret avser att utifrån förstudiens resultat lämna ett förslag till stadsövergripande risk- och sårbarhetsmodell för behandling i riskhanteringsrådet i februari 2008.

Brand- och räddningsnämnden har i uppdrag att aktivt stödja nämnder och styrelser med att göra sina risk- och sårbarhetsanalyser. Detta ska ske genom en särskild enhet med s.k. risk- och sårbarhetsstödjare. En enhetschef tillsattes i december 2007 och planering har inletts men arbetet har ännu inte kommit igång.

Enligt kommunöverenskommelsen ska ett krishanteringsråd eller motsvarande finnas med företrädare för lokala krisaktörer. Exempel på aktörer kan vara landstinget, staten och företag inom samhällsnyttiga funktioner. Kommunen skall vara sammankallande. Ett sådant råd har inte inrättats av staden. Däremot har ett nätverk startats mellan förvaltningar och bolag som syftar till samordning inom

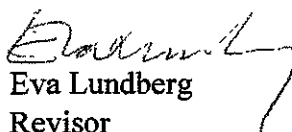
staden. En dialog förs också kontinuerligt med polis, länsstyrelse, krisberedskapsmyndighet m fl. Ett arbete har också inletts kring gemensam lokalisering av larm och ledningsfunktion för stadens ledning, Trafik Stockholm samt Stockholms Hamnar.

Därutöver har det under året pågått ett arbete med att bygga upp ett nätverk för att nå ökad samverkan med olika organisationer med verksamhet inom stadens geografiska område.

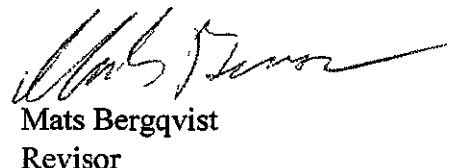
För de uppgifter som ska införas under uppbyggnadsperioden får staden ca 20 mnkr/år i statsbidrag. Kommunfullmäktige har för verksamhetsåret 2007 fördelat halva bidragsbeloppet till brand- och räddningsnämnden och den andra hälften till kommunstyrelsen. Fördelningen är densamma för år 2008.

Jan-Erik Ek
Enhetschef

Eva Lundberg
Revisor

Mats Bergqvist
Revisor